

WYDZIAŁ ARTYSTYCZNY

kierunek: Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych
studia II stopnia (uzupełniające magisterskie)

Nazwa przedmiotu: PSYCHOFIZJOLOGICZNE PODSTAWY SZTUKI**Kod przedmiotu: 03.9-WA-EASP-PPSZ**

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: -

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Prof. dr hab. Janina Fyk

Prowadzący: Prof. dr hab. Janina Fyk

Forma zajęć	Liczba godzin	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
wykład	30	1	1-2	zaliczenie/egzamin	6

Zakres tematyczny przedmiotu:

Biofunkcjonalne podstawy percepcji sztuki - „artystyczne geny”.

Wybrane zagadnienia dotyczące rozwoju mózgu w okresie prenatalnym i po urodzeniu.

Mapa mózgu i funkcje półkul mózgowych.

Różne rodzaje inteligencji - rodzaje aktywności a metody kształcenia.

Kanony w muzyce i w plastyce. Liczba, harmonia i proporcja - podstawy filozofii pitagorejskiej i teorii sfer niebieskich. Pitagoras i pitagorejczycy i ich wkład do nauki i sztuki. Wielka Teoria Piękna i jej odbicie w nauce i sztuce.

Podstawy audiometrii - próg bólu i granice słyszalności.

Psychofizyczne i psychologiczne podstawy percepcji barwy wizualnej.

Wymiary wrażeniowe w muzyce i plastyce - czułość i progi różnicowe.

Percepcja holistyczna i percepcja analityczna. Psychologia postaci na gruncie sztuki - podstawowe prawa psychologii postaci.

Synestezja i chromostezja - szczególne zdolności - praktyczne zastosowanie w muzyce, plastyce i arteterapii.

Stany świadomości, częstotliwość i charakterystyka fal mózgowych.

Tworzenie i „moment twórczy” według Tadeusza Wrońskiego.

Podstawy metody Alfreda Tomatisa i jej wykorzystanie w edukacji i terapii.

Sugestia - sugestopedia - superlearning - rola muzyki i sztuki.

Zasady nauczania sugestopedycznego. Aktywizacja półkul mózgowych - oddychanie i muzyka.

Efekt Mozarta w muzyce i plastyce; wykorzystanie *Efektu Mozarta* w nauce, medycynie i do indywidualnych potrzeb.

„Muzyczny” i „plastyczny” mózg w świetle badań naukowych.

Terapeutyczne działanie sztuki na przykładzie muzyki i plastyki - terapeutyczne oddziaływanie dźwięku i koloru.

Neurofizjologia, biomuzykologia i psychologia w służbie muzyki, sztuki i edukacji.

Efekty kształcenia:

Poszerzenie wiedzy na temat psychofizjologicznych i neurobiologicznych uwarunkowań rozwoju zdolności plastycznych i muzycznych w funkcji rozwoju i kształcenia człowieka. Umiejętność wykorzystania wiedzy dotyczącej psychofizjologicznych i neurobiologicznych uwarunkowań sztuki w kształceniu i wzbogacaniu doznań estetycznych.

Warunki zaliczenia:

Aktywny udział na zajęciach, ew. samodzielne opracowanie zadanego tematu. Odrobienie zaległości na zajęciach (w formie opracowań na zadany temat) oraz pozytywny wynik egzaminu końcowego.

Literatura podstawowa:

Konieczna, E. *Arteterapia w teorii i praktyce*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków, 2003.

Kataryńczuk-Mania, L., Karcz, J. (red.) *Sztuka w kontekście oddziaływań na człowieka*, Uniwersytet Zielonogórski, 2006.

Szulc, W. *Sztuka w służbie medycyny*, Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań, 2001.

Tomaszewski, T., *Główne idee współczesnej psychologii*, Wiedza Powszechna, Warszawa, 1984, wyd. I.
Tatarkiewicz
Campbell, D. *The Mozart Effect*, Quill, 2001.
Lewandowska, K. *Muzykoterapia dziecięca*, Studio NORMA, Gdańsk, 1996.
Tomatis, A.A. *Ucho i śpiew*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 1995.
Zeugner, G. *Barwa i człowiek*, Wydawnictwo „Arkady”, Warszawa 1965, Wyd. I.

Literatura uzupełniająca:

Metera, A. *Muzykoterapia. Muzyka w medycynie i edukacji*. Wydawnictwo Centrum Techniki Nauki *Metronom*, Leszno, 2002.
Oster, G., Gould, P. *Rysunek w psychoterapii*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk, 2001.
Anisimowicz, B. *Alternatywne nauczanie języków obcych w XX wieku*.
Lecourt, E. *Muzykoterapia czyli jak wykorzystać siłę dźwięków*, Videograf II, Katowice, 2008.
Utwory muzyczne okresu baroku - wybór.
Wierszyłowski, J. *Psychologia muzyki*, PWN, Warszawa, 1970.; Czasopisma: *Arteterapia, Exit*.